

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

И. СТАЛИН. — НҮХЭДҮҮДТЭ ХАРИУ, (2-дохн ноур).

Советскэ арад эршэтэ ажалаараа эб найрамдалые бэхжүүлнэ (1-дэхи ноур).

Р. Шнипер. — Мүнгэ зөөрин эрьесые түргэдхэе (1-дэхи ноур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ (3-дахн ноур).

К. Скворцов. — Бэлэдхэлэй худэлмэриие түргэдхэе (3-дахн ноур).

Тэжээл бэлэдхэлые таряа хуряалгын эхилтэр заагагуй дүүргэхэ (3-дахн ноур).

Ажалшадай бэшгүүд (4-дэхи ноур).

Кореядэхи событинууд (4-дэхи ноур).

Аюулуын Советэй заседани (4-дэхи ноур).

Бурят-Монголой МҮНЭН

(6)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДУУДЭЙ, БҮРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

Социалистическэ хүдөө ажахые хүгжөөлгын шэнэ алхам

Бурят-Монголой социалистическэ республика хүдөө ажахые хүгжөөлгын шэнэ алхам...

зуудай нэгдэнэнэй эсэстэ олон мянган гектар сабшалангай, бэлшээрин ба таряанай газартай томо ажахы бии болоо.

СОВЕТСКЭ АРАД ЭРШЭТЭ АЖАЛААРАА ЭБ НАЙРАМДАЛЫЕ БЭХИЖҮҮЛНЭ

Түүбэрилэн хуряалга эхилээ

Манай республикын Прибайкальска, Бичурын, Кударын, Хэжэнгын, Баргажанай ба Иволгын аймагуудай харим колхозуудта намарай хара таряа болон хабарай таряа хуряалга эхилээ.

Мүнөө жэлдэ намарай хара таряан үргэлжэ ехэ талмайнууд дээрэ нэгэ доро эдэсхэжэ, таряа хуряалга онсо өөрө илгаатай байхань.

МТС-үүд ба колхозуудай таряа хуряалгада бэлэдхэлэй худэлмэринүүдтэ дутуу дундаинууд үшөөл ехэ гээшэ.

Мүн тэршэлэн, олон аймагуудай хэдэн колхозуудта зерносушилканууд, складууд, амбартагнууд ба транспортна хэрэгсэлүүдтэ захбарилга хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Эрьесэдэ байһан зөөрин эрьесые түргэдхэхи түлөө бүгэдэарадай тэмсэл гүрэндэ ехэхэн аша туһа хүргэнэ.

Уранзурмаа В. Кореккин зураһан плакатады гүрэнэй «Искусство» издательство харһан гаргаба.

Эрхим адуушан

Тимофей Яковлевич Машанов Хорин аймагай «Гигант» колхозой эрхим адуушан гэжэ тоологдодог.

Һанайнь түлөө ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон эрхим адуушан нүхэр Машановта 7 хони ба 3 центнер таряа үгэнэ байна.

Мүнгэ зөөрин эрьесые түргэдхэе

1950 оной эхинһээ хойшо хэдэн предпрятинуудта энэ хэмжээгээр ябуулга тон муугаар үнэргэдхэжэ байна.

Зөрингөө эрьесые түргэдхэхи түлөө бүхы хүсээг элсүүлхэ ёһотой. Энэ зорилгы амжалтатгайгаар бэлдүүлхэ арга боломжонуудай нэгэн — продукция үйлдбэрлэхэ квартална түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэхэ ябадал болно.

Түсэбөө уридшалан дүүргэбэ

Колхозно нийтын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбэ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэ Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой малшад горьтой амжалтануудые туйлаа.

Тэршэлэн колхозой үүлтэртэ малай фермэ һу хааха даалгабаряа бэлдүүлгээр аймаг соогоо түрүүшын һуури эзэлжэ ябана.

П. Халтанов.

Түрүү фермэ

Хорин аймагай «Путь Сталина» колхозой хониной-товарна фермэ хони ямаа үсхэбэрлгөөр 1950 оной гүрэнэй түсэбэе 106,3 процент дүүргээд байна.

Тус фермын худэлмэрилтшэдэй дунда дэлэрһэн мурсысөөндэ Норжимо Бодеевагай отарынхид түрүү һуури эзлэнхэй. Тэднэр 518 эмэ хонидһоо 530 хурьгадые абаа.

Хонишод бүхы хонидоо хоёр удаа ороондо оруулһанай ашаар жэлэй эсэс болотор үшөө 400 хурьгадые абаха юм.

И. Борисов.

Б. Намжилон.

тэтэй хамта, хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ ба түсэбүүдые бэхжүүлхэ хэрэгтэ республика дотор бии байһан тоото жэжэ колхозууд ушаруулһа.

Колхозуудые нэгдүүлхэ хүдэлмэри хэдэн жэлдээ кампани болгожэ яабашы болохогуй гээшэ. Колхозуудые нэгдүүлхын урда тээ тэрээндэ тон нигтаар бэлэдхэхэ шухала.

Колхозуудые нэгдүүлхэ хүдэлмэри хэдэн жэлдээ кампани болгожэ яабашы болохогуй гээшэ. Колхозуудые нэгдүүлхын урда тээ тэрээндэ тон нигтаар бэлэдхэхэ шухала.

Эрьесэдэ байһан зөөрин эрьесые түргэдхэхи түлөө бүгэдэарадай тэмсэл гүрэндэ ехэхэн аша туһа хүргэнэ.

Зөрингөө эрьесые түргэдхэхи түлөө бүхы хүсээг элсүүлхэ ёһотой. Энэ зорилгы амжалтатгайгаар бэлдүүлхэ арга боломжонуудай нэгэн — продукция үйлдбэрлэхэ квартална түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэхэ ябадал болно.

Зөрингөө эрьесые түргэдхэхи түлөө бүхы хүсээг элсүүлхэ ёһотой. Энэ зорилгы амжалтатгайгаар бэлдүүлхэ арга боломжонуудай нэгэн — продукция үйлдбэрлэхэ квартална түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэхэ ябадал болно.

Гэхэтэй хамта, эрьесэдэ байһан мүнгэ зөөрин эрьесые түргэдхэхи түлөө бүхы хүсээг элсүүлхэ ёһотой. Энэ зорилгы амжалтатгайгаар бэлдүүлхэ арга боломжонуудай нэгэн — продукция үйлдбэрлэхэ квартална түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэхэ ябадал болно.

Колхозно олонийты ударигагшад

Бүхүрэн аймагтай колхозно ташаа үндэр ургаса хуряахын хөөрө, колхозоо улам ехээр хүрэх ба дайны үүдэллэйг эхэлсэн тэсвэрлэлтэй түсэбтэй болшоо. Түсэбтэй дүүргэхин түлөө рес- публическэ социалистическэ хүдэлмэриг эхи табяда, ехэ уял- дуудаме деажа абайан байна.

Эдэ хөөрөлдөөнүүдийн үбнэ хуряалтаа богони болзор соо дүүргэхэ патриотическэ эрмэлзэл- гэрүүлэн байна. Мүнөө бүхы бригаданууд ба колхознигууд үдэрэйнгөө нормые үлүүлэн дүүрг- гэхин түлөө тэмсэнэд. Бригада- нуудай хүдэлмэрини ябаса үдэр бүри колхозой показателын дос- ка дээрэ бшэгдэдэг. Түрүүшүүд өөһэдүнгөө дүй дүршэлые бусад- та ойлгуулан хөөрөлдэг, гээгдээн нүхдэлые большевистскэ ёноор шүүмжэлэн захируулдаг.

МАНАЙ КАЛЕНДАРЬ И. И. ЛЕВИТАН (Нүшдэнхөөнө хойшо 50 жэлэй ойдо)

Ородой балиг түгэс уранзурааша И. И. Левитан (1861—1900) пейзажна картинануудые зурадаг, оройдой ба бүхэдэлхэйн суута мастернуудай нэгэн байгаа. Суута уранзурааша бага наһайнаа эхилэн, элдэб бэрхшээлнүүдые тээсмэгэйгээр дибажа, оройдой бай- гаалин пейзажые уранхайнаар зууралгада бүхы наһаяа зорбуу- лан байна.

И. И. Левитан 1879 ондо «Со- кольникий, Намарай үдэр» гэжэ түрүүшынэгэ ехэ картина зуражэ, өөрынгөө нэрые суурхуулан юм. Мүн уданшьегүй тэрэнэй «Хажал- лан газар дээрэхэ үдэш» гэжэ картинань выставкэдэ табядаа илн. Тэрэ саһаа хойшо Левитан болбол искусствые арадай ба идеянь удхашанартай, реалистич- ескэ болгонын түлөө тэмсэгшэдэй нэгэниин болоһон байгаа.

Тэрэ үедэ Левитан байгаалин байдалые хурсаар ба ехэ ханам- жатайгаар шижэлэн үздэгэ бай- ба. Волга ошолгонь (1886) Ле- витанай творчествойн хүгжэлтэдэ шэнэ нүлөөнүүдые хээн байна. Тинхэ үедөө алдарт уранзурааша «Волга дээрэхэ үдэш», хо- жомын «Борогой нүүдэр», «Алтан төхэй» ба бусад карти- нануудые уран шадбартайгаар, реалистическээр зураһан байгаа.

Үнэгэртшэ зуун жэлэй 90-эд онуудаар Россияда революциноно- сүлөөлэлэйн хүдэлмэрин үргэдэг- тэй хамта Левитанай творчество- до шэнэ үе эхилһэн байгаа. Эдэ жэлүүдтэ Левитан «Март», «Ал- тан намар», «Зунай үдэш», «А- рататуй нуни», «Нүүшын үлүүлүүд», «Фуринүүд», «Боро хараан» гэгнэн гүнзэгы удхашанартай гайхамшата картинануудые бэшэ. Тэдэнь удхашаара ба уран хурсаараа Чехо- вэй найруулгатай сасуулжа боло- мбоор байгаа.

Түрэн орондоо хизаарлаша- гүйгөөр дурладаг ба оройдой бай- гаалин гүнзэгтгөөр харуулые хүсэдэг тулалдаа, И. И. Левитан үбшэн байбаше, «Нуур, Нарататуй үдэр» гэгнэн картиные зуража захалаад, тэрэнэ дүүргэгүй 1900 оной августын 4-дэ нүгшэһэн байна.

Суута уранзураашын нүшэһөөр тэжэр 50 жэл үнэгэрбаше, оройдой байгаалин маргалдашгүй образ- зуудые харуулан пост-пейза- жистын алдар солон советскэ искусстводо мүнхэ!

Итаниин, Хандагатайн ба Ва- руун-Тарбагатайн леспромхозууд мүнөө хүртээр гэр байрын барил- гые эхилээгүй байһаниинь тэн гэм- шэлтэй. Модо бэлдэхэлэй намар-үбнэй сезоной эхилтэр миин хоёр һара үлэб. Тинмэнэ бэлдэхэлэй хүдэл- мэрине түргэн темпээр ябуулжа сар тулажа эрээ. Леспромхоз бүхэндэ барилга-заһабарин бригадануудые эмхиджэж, үдэлмэриншэй байха гэрнүүдые, барагуудые өйрын саг- та болон болгохо ёһотой. Механик- муудай заһабарине түргэдэхэ ба шаһарынь дэсшлүүлжэ талаар социалистическэ мурсые үргэнээр элдэргүүлжэ хэрэгтэй.

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛЫЕ ТАРЯА ХУРЯАЛГЫН, ЭХИЛТЭР ЗААТАГВИ ДҮВРГЭХЭ

Нүхэд колхознигууд Малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэхэйн түлөө тэмсэлээ шангадхагты, үбнэ хуряалгын хүдэлмэринүүдые хурдадхагты!

Колхознигуудай эршотэ ажал

«Колхозно нийтын адуу малые үбнэ тэжээлээр хангаха хэмжээ- нүүд тухай» ВКП(б)-гэй Обкомой хоёрдох пленумэй тотоолые хэр- гэрэг ажал дээрэ бөлүүлүн, Хэжэн- гын аймагтай «Ударник» колхозой (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Н. Дьяков, партийна бригаднэ- шинь секретарь нүхэр Д. Радно- нов) гэшүүд колхозно нийтынгээ адуу малые үбнэ тэжээлээр хан- гаха хүдэлмэрине эршэмтэйгээр ябуула. Бүхы колхознигуудайн 86 процент үбнэ хуряалгын хүдэл- мэринүүдтэ өлөөлүгдэнхэй. Юли- лин 27 болотор энэ колхозойхид тэжээл бэлдэхэлгын түсэбтэ 60 процент дүүргэһэн байна. Тинхэдээ, сабаһаа, тармайга ба сомолгын хоорондо забһар гарга- нагуй.

Машинистнууд ба гар хажуур- шад хоорондо социалистическэ мурсые үргэнээр элдэргүүлэн, ажал үндэр бүтээснүүдые туй- ланад. Жэзэһэн, машинистнууд ахадхуур Георгий ба Василий Титов, коммунист Федор Михай- лов, Лаврентий Кожемьякин гэшэд

Республикын аймагуудта төмөөл бэлдэхэлэй ябаса тухай ВМАССР-эй хүдөө ажалтын Министерствын мэдөөн 1950 оной августын 1

Table with columns: Аймагууд, Үбнэ (процент), Силос (процент), Үбнэ (процент)

Графигаа дүүргэнөгүй

Закаменай аймагтай Енгорбойн сомондой Кировэй нэрэмжэтэ кол- хоз графигаа ёһоор июлинь 20 бо- лотөр 395 гектар сабаһаа байһан аад, оройдоо 126 гектар сабаһа- ан ба 420 тонно тэжээл силосба- валха байгаа наа, миин 122 тонно силос дараһан байна.

Юлинь 16-да Торин аймагтай центрин хүдэлмэрилэгшэд ба ал. Бахаагад «Путь Ленина» колхоз- да воскреснээр гарһан юм. Тэ- дээр болбол 400—450 гектар тар- янаай ба сабшалангай газар унаха, 30 километр угатай уна- луурин системн барилга дээрэ хүдэлмэрилжэ ёһотой байгаа.

Үбнэ хуряалгада бүхы хүсөө табиха

Тэжээл бэлдэхэлгын хүдэлмэри- нэ эмхитэй гуримтайгаар эхилһэн Ку- дарын аймагтай «Искра Ильича» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нү- хэр И. Дорофеев) июлинь 25 бо- лотөр 5000 центнер эрхим шанар- тай үбнэ сомод. Тэндэ үбнэ хуряал- гатай дээрэ 200 гаран хүн хүдэлмэрил- нэ.

Гэбшэе, малай тэжээлэй бата- бэхи база байгуулжа хэрэгтэ хаа- хаангүй нимээр ханданагүй. Жэ- шээһэн, «Красный пахарь» колхоз (түрүүлэгшэ нүхэр Шадрин) июлинь 18-да үбнэ хуряалгые эхи- лээд, июлинь 25 болотор миин 800 центнер үбнэ сомон байна. Энэ колхоз адуу малаар болон юм. Тэдэ үбнэ тэжээл элбэгээр бэлдэхэ гэжэ тус колхозойхой оролдоогүйнэ гайхалтай.

Түрүүлэгшэ Григорьевой тэмээр

Юлинь 16-да Торин аймагтай центрин хүдэлмэрилэгшэд ба ал. Бахаагад «Путь Ленина» колхоз- да воскреснээр гарһан юм. Тэ- дээр болбол 400—450 гектар тар- янаай ба сабшалангай газар унаха, 30 километр угатай уна- луурин системн барилга дээрэ хүдэлмэрилжэ ёһотой байгаа.

12-нь хүрээгүй байгаа һэн. Колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй нимэ хүндэгүйгөөр угтабаше, воскреснээр хабаадаһан хүдэлмэ- рилэгшэд ба албахаһаад уналуу- рийн канава малтагдаа оролдоо- тойгөөр хүдэлмэрилжэ, үдэрэйнгөө нормонуудые 200 процент хүртээр үргэрһэн байха юм. Тэдэнэй хэһэн хүдэлмэрине инженер-меллоратор нүхэр Козловскийн тусаан абаха зуураа, 1400 метрын канава эрхим шанартайгаар малтагдаа, нэгэ үдэр соо 192 кубометр шорой гаргатада гэжэ тэмдэглэһэн байна.

Тунһаламжа үзүүлнэ

Санага тосхой (Закамен) до- ллоон жэлэй хургуулин, участко- во болһиын, метстанцин ба сельсоветой хүдэлмэрилэгшэд хамта 12 хүн Сталинэй нэрэмжэтэ кол- хоздо эржэ, хоёр үдэрэй турша соо 14 гектар сабаһаа үзбэ.

Мүн эндэхи комсомольско орга- низациин комсомолецууд Банзар- ово болһиын, Аржанов болон бусад хэ- дэн тоноо силос даража ба үбнэ сабаһаа, тус колхоздо нилээд тунһаламжа үзүүлнэ.

МВНХЭ ҮБГЭН

Сабшалан дээрэ хүрса хажуу- дай хомхойгөөр ташаажа абган дуулаана, 73 наһататуй Мүнхэ үб- гэн хэдэн залуу хажууршадые толгойлон, шүүдэртэй ногоон өсө үргэн мүнүүдые гарһана. Энэ хадаа үндэр наһататуй болобоше, ажалай эрхим жэшээ харуулан хүдэлмэрилдэг. Үдэр бүри 0,75 гектар хүртээр сабаһаа, нормодо холодоло үлүүлэн дүүргэдэг юм. Үдэрэй гү, али үдэшин сайлаага- най үедэ Мүнхэ үбгэн залуушүүд- да элдэб һонинуудые хөөрөжэ. Нэгэ- тэ тунһалаг үдэр агитаторай эрээд, гэзэнтүгдэй һонинуудые уйнажа үгэһэнэй һүүлээр, Мүнхэ үбгэн нигжэ хөөрөө һунда.

Урдак, залуудаа, Баян Ду- гарай барла боложо нилээд олон дестяна унаагаһа бэлэй. Тэдэ, хүлһе уна гоожотороо хүдэлөөд, өөдтэй юмэ абахагүйдөө урма- гүй, уруу дуруу ябаша һэн. Ха- рин, мүнөө артежингээ аша ту- рилаагаа дүүргэжэ өөрынгөө

«Улаан тариашан» (Закамен) кол- хозой үхэр малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэхэлгын түлөө шангаар тэмсэжэ байна.

Үгтэй тариашан, малшадые баяд ноёдой дарлалтаһаа сүлөө- лэн, жаргалтай байдал мааналта ханган түрэл большевистскэ парти ба советскэ засагайнаа аша тунһе ханга, улам һайнаар ажаллаха ёһотойли. Залуушуул- наа тинмэше холо гээдэхэгүй бээбэ. Республикын колхозуудай залуу гар хажууршадтай мурсые хэ дурамин хүрэнэ.—гэжэ үндэр наһататуй Мүнхэ үбгэн хүхюүнээр хөөрэнэ.

В. Лубсанов, колхозой агитатор.

Уласхоорондын байдал тухай лекци

Закаменай аймагтай центрин хүдэлмэри соо уласхоорондын ор- гон байдал тухай лекцине доскэ лекци ба политическэ эрэм дэлтэ.

рүүлхэ Бүхэсоюзна обществын гэ- шүүн нүхэр Романов уншаба. Тус лекцидэ 100 гаран хүн хабаадажэ, ехэ һонирхожо шагнабад.

Бэлдэхэлэй хүдэлмэриг түргэдэхэ

Модобэлдэхэлэй намар-үбнэй сезондо леспромхозууд хангалтагүйгөөр бэлдэнэ

Парти ба правительствой өй мо- лодой промшленностие хүгжөө- гөө, тэрэнине хүсэ өхэтэ шэнэ шэнэ шинэ эмсэгүүдээр хангаха хэ- рэгтэй түблэй ехэ анхарал оролдо- ло хандуула. Манай республикын леспромхо- зууд жэл эржэ бүри хэдэн олон агитаторнууд, автомашинанууд, нүү- рэн электростанци болон бусад ме- ханик эршэмтэй абажа, үйлдэбэрини- нэ түсэбтэй бүтээсые ехээр дээ- рүүлдэг.

харгинууд сезонно хүдэлмэрид бэ- лэдхэгдэгүй дээрэнэ «Бурмонгол- лес» трест модо шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбтэ миин 97 процент дүүргэ- һэн. Байкальска, Курбын, Черему- ховскэ, Сэлэнгын ба бусад лесп- ромхозуудта сезонно хүдэлмэри- шэд дулаан, сэгэр барак ба гэр байрануудаар хангагдаггүй байгаа. Эдэ леспромхозуудаар хүдэлмэри- шэдэй газараар унтаха, үбэлэй хүйтэндэ сарай соогуур эдөлжэ явдалууд гарһан байха юм.

1949—50 онуудай намар-үбнэ- дэ сезондо модо бэлдэхэлэй түсэб модо жэлэйнгээ нилээд ехэдэ- рхэлэй. Тэрэнине бодото дээ- рүүдэ амжалтайгаар бэлдүүлхын тула «Бурмонголлес» трестин лесп- ромхозууд тус сезондо бэлдэхэлэй хүдэлмэринүүдые һайнаар үнэгэржэ- хэбэ.

Эдэ бүхы баримтанууд хадаа бэ- лэдхэгдэй хүдэлмэринүүдые лесп- ромхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй сар болээр соонь зүбөөр эрхилжэ шадаагүй дээрэнэ үзэгдэһэн юм. «Бурмонголлес» трестин ба бүхы леспромхозуудай хүтэлбэрилэг- шэд недохонийгоо аядуунуудые ха- раадаа абалсан, энэ жэлдэ бэлдэ- хэлэй хүдэлмэрине сар соонь эхил- жэ, хэмжээ-ябуулагануудые гүйсэд дүүргэнэ үнэгэржэ ээрэгтэй.

К. Скворцов.

